

Kvalitetsplan for skulane 2017-2020

ME LØFTER I LAG

Innhald

Innhald	1
1. Forord	3
2. Samandrag	4
3. Hovudmål for skulane 2014-2028	6
3.1. Kvalitet i skulen.....	6
4. Utviklingsområde 2017-2020	8
4.1. Auka læringsutbytte	8
4.1.1. Læringsmiljø/skulemiljø	8
4.1.2. God undervisningspraksis	10
4.1.3 Bruk av læringsresultat	11
4.1.4 Organisasjon og leiing	12
4.2 Oppvekst i informasjonssamfunnet.....	14
5. Oppgåver for skuleeigar.....	16
6. Skriftlege kjelder	17

Fotografiet på framsida er av Anne Lise Norheim.

1. Forord

Kvalitetsplan for skulane i Hå 2017- 2020 skal ivareta heilskap og samanheng i lærings - og utviklingsarbeidet for grunnskuleelevane i Hå.

Planen har målsettingar om auka fagleg og sosial læring både for den einskilde eleven og for fellesskapet. Alt arbeid i skulen må byggja på målsettingar om livslang læring – motivasjon for å læra, ynskje om å utvikla seg og strekkja seg etter nye mål.

Kvalitetsplan for skulane i Hå 2017 – 2020 skal gje tydeleg og definert retning mot felles mål og synleggjera ambisjonane kommunen har for elevane si læring og danning i treårsperioden.

Skulen sitt mandat og grunnlagsdokument for elevane si opplæring er læreplanverket for Kunnskapsløftet (Ny læreplan er på veg), opplæringslova og kommunale satsingar. Kvalitetsplan for skulane i Hå 2017 – 2020 omhandlar prioriterte kommunale føringar fram til 2020.

I tillegg må kvar einskild skule utarbeida sin eigen utviklingsplan i tråd med denne kvalitetsplanen og kommunale føringar. I utviklingsplanen set skulen opp prioriterte mål for perioden i høve til eigen ståstad og kva tiltak som vert sett i gang for å nå oppsette mål.

I Kvalitetsplanen vert det stilt forventningar til rektor og leiinga på skulane i samanheng med kvalitetsvurdering og skuleutvikling. Leiargruppene har som hovudoppgåve å leggja til rette for at alle elevane ved skulen får eit maksimalt utbytte av undervisninga.

2. Samandrag

Hå- skulen er kjente for å vera på offensiven, opptekne av ny pedagogikk, innovasjon og skuleforskning.

I analyse av skulane i Hå kommune har leiargruppene vore viktige informantar i tillegg til skriftlege, kvantitative kjelder. Skulane i Hå har over tid levert for dårlege elevresultat i basisfaga. Indikatorar på dette er nasjonale prøver på 5. 8. og 9. trinn i lesing, engelsk og matematikk, og skriftleg eksamen på 10. trinn. Det viser seg å vera skilnad mellom skular, men det kan og vera stor skilnad mellom klassar og trinn på same skule. Skulane har og hatt for høge mobbetal og for lav skåre på elevmotivasjon i elevundersøkinga, sjå vedlegg. Alle skulane driv skuleutvikling med innslag av aksjonsforskning, profesjonsutvikling og sjølvevaluering. Skulane brukar ein felles mal for skuleutvikling som er utarbeida i skulenettverket, Jærskulen. Dette samarbeidet skal gje leiing og tilsette den styrken som skal til for å oppnå eit betre læringsresultat for grunnskuleelevane på Jæren.

Jærskulen sine mål for satsinga:

- Jærskulen har eit godt læringsmiljø med kultur for læring
- Jærskulen har eit godt læringsutbytte
- Jærskulen har gode lærarar, inspektørar og rektorar
- Jærskulen har skuleeigarar om tek ansvar for arbeidet i skulen
- Jærskulen har godt omdøme

Når læringsresultata til elevane i Hå- skulen ligg under nasjonalt gjennomsnitt over tid, er det forventa at skuleeigar tek ansvar.

Skuleeigar gjer skulane ansvarleg i høve til relevant prestasjonsstandard, og tilbyr samstundes hjelp og støtte.

Vivian Robinson (2014) seier noko om at ansvarleggjeringa bør henga saman med tilbod om hjelp til skulane med den kapasitetsbygginga som trengs for å kunna innfri forventningane.

På landsbasis er det om lag 30% av elevane som ikkje fullfører vidaregåande skule. Ein av grunnane for at dei droppar ut, er at dei har for dårlege lese – skrive og rekneferdigheiter. Hå kommune har same utfordringa som resten av landet til å få elevane sine gjennom heile skuleløpet.

I Hå kommune har me vore heldige og hatt mange arbeidsplassar der elevar som ikkje har teke utdanning likevel har fått seg jobbar. Me går inn i ei tid der utdanning vert tydeleg vektlagt. Samfunnet vert meir og meir komplekst, og det vert stilt krav om høgare utdanning og nye ferdigheiter for å kunna utføra dei oppgåvene og tenestane som trengst i arbeidslivet. I følgje SSB i 2016 tek 20% av unge over 16 år i Hå kommune høgare utdanning. Dette er ein langt mindre enn elles i landet. Hå kommune har ein jobb å gjera.

Ny læreplan, Ludvigsen utvalet, har fokus på dybdelæring. Elevane skal sjå ting i ein samanheng og øva opp evne til refleksjon og kritisk tenking. Fokus i ny Læreplan er » skulen i framtida» og kva ferdigheiter elevane treng for å møte utfordringane fram i tid. Det vil krevja stort fokus på dei digitale ferdigheitene.

3. Hovudmål for skulane 2014-2028

Kommunen sitt hovudmål med skulane er i tråd med K06, Jærskulen sitt grunnlagsdokument og kommuneplanen 2014 - 2028

- I samarbeid med heimen vil kommunen arbeida aktivt med å gje barna ein god barndom.
- Alle elevar i skulen i Hå opplever læring og mestring kvar dag.
- Elevane skal ha ein trygg og inkluderande skule med høgt fagleg nivå.

3.1. *Kvalitet i skulen*

For å oppnå desse måla legg kommuneplanen og Jærskulen vidare til grunn:

- Arbeida for at alle elevar får reelt tilpassa opplæring. Dette gjeld og dei mest talentfulle elevane.
- Barna skal få møte eit utviklande og læringsstøttande miljø, sosialt, fysisk og fagleg
- I aktivt samarbeid med heimen skal skulen arbeida for god motivasjon for læring
- Sikra tidleg og tilstrekkeleg hjelp til alle elevar
- Minoritetspråklege elevar må få god og tilstrekkeleg språkopplæring
- Barn med særskilde vanskar og store funksjonshemmingar skal få spesialundervisning som sikrar dei eit tilbod som er likeverdig med ordinær undervisning
- Sikra gode overgangar mellom barnehage og grunnskule, mellom barneskule og ungdomsskule, mellom språkstasjon og heimeskule og mellom grunnskule og vidaregåande skule
- Styrka rådgjeving og tverrfagleg samarbeid for å hindra fråfall i vidaregåande skule
- Skulebygga skal vera spennande pedagogisk tilrettelagde
- Sikra relevant kompetanseheving og gode arbeidsvilkår for personalet i skulane

4. Utviklingsområde 2017-2020

4.1. *Auka læringsutbytte*

For å auka elevane sitt læringsutbytte er det avgjerande at dei er flinke i grunnleggjande ferdigheiter, å kunna lesa, skriva, rekna og bruka digitale verkty. Kvalitetsplanen 2017-2020 inneheld difor ikkje satsingar som går på einskilde fag, men tek ansvar for elevane si læring i alle fag. Elevane i Hå skal verta den beste versjonen av seg sjølv.

For å fremma elevane si læring, vel me å setja fokus på fire viktige element:

- Læringsmiljø/skulemiljø
- God undervisningspraksis
- Bruk av læringsresultat
- Organisasjon og leiing

4.1.1. Læringsmiljø/skulemiljø

Skulane må arbeida målretta for å sikra utvikling og læring av heile «mennesket» og fremma trivsel og motivasjon for læring. Eit godt læringsmiljø er for dei fleste elevar ein føresetnad for gode læringsresultat. Det vil og vera med på å utviska sosiale skilnader som er ei viktig målsetting for skulane.

Skaalvik og Skaalvik (1998) har gjennom forskinga si kome fram til at elevane si oppleving av læringsmiljøet får store konsekvensar for motivasjonen, prestasjonane, handlingane og sjølvoppfatninga deira.

Eit godt læringsmiljø med høgt læringstrykk er ein føresetnad for at:

- Både elevar og personale er trygge og trivst på skulen
- Elevane opplever både fagleg og sosial mestring
- Det er struktur, orden og arbeidsro på skulen
- Elevane utviklar ein adekvat sosial kompetanse for å meistra skulekvardagen

Ein viktig strategi for å fremma eit godt læringsmiljø, er å ha klare prosedyrar for å fremma positiv åtferd og dermed førebyggja åtferdsvanskar.

Hå kommune ynskjer at skulane skal ha:

- førebyggjande strategiar som rettar seg mot heile skulemiljøet
- definerte reglar og forventningar til positiv åtferd
- innlæring av reglar, forventa åtferd og sosiale ferdigheiter, gjeld og problemløysingsferdigheiter
- bruk av ros, oppmuntring og løn
- handtering av problemåtferd primært gjennom milde og forutsigbare konsekvensar
- god handtering av mobbing
- gode tilsynsrutinar – dei vaksne må vera i forkant av situasjonen (proaktivt tilsyn)
- proaktiv og tydeleg klasseleiing – positiv involvering
- eit positivt skule – heim – samarbeid
- strategiar for elevar som er i risikosona når det gjeld å utvikla åtferdsproblem
- vurderer behov for å initiera eksterne hjelpetiltak
- læringskultur som gjev elevane faglege meistringsopplevingar
- motivererande arbeidsmåtar for elevane
- tru på at alle elevar kan læra og ha høge, men realistiske forventningar til dei

4.1.2. God undervisningspraksis

Hattie (2013) har dokumentert at læreren har stor innverknad på elevane si læring. To elevar med same utgangspunkt kan få eit læringsutbytte som utgjer ein forskjell på to år i fagleg utvikling alt etter kva lærar dei har hatt.

Hå kommune går nå inn i siste semester i samband med UIS si satsing på ungdomstrinnet. Denne satsinga har som hovudmål å få meir motiverte elevar. Elevane skal oppleve meistring. I neste omgang skal det hindra «drop out» i vidaregåande skule. For å oppnå dette poengterer (St. meld 28) at undervisninga skal vera praktisk, variert og relevant.

På det årlege møte i barn og unges kommunestyre november 2016 sa elevane noko av det same når dei får spørsmål som omhandlar motivasjon og læring, sjå sak 001/16 – 16/29215 – *Innspel frå elevråd om tema: Motivasjon.*

Hå kommune meiner at felles standard for god undervisningspraksis er å:

- vita kor eleven er og kor han skal. Undervisninga må byggja på presis og detaljert kunnskap om elevane sitt nivå.
- formidla tydelege og definerte læringsmål og kriterium for måloppnåing
- stilla krav og ha forventningar til elevane
- kontrollera at elevane har forstått kva som skal lærast
- kontrollera at elevane har lært
- sørgja for god balanse mellom overfladisk og djup læring
- sørgja for nok repetisjon og øving som bidrar til å automatisere det som elevane har lært
- utvikla elevane si evne til sjølvregulering. Det krev blant anna gode læringsstrategiar
- bruka forskingsbaserte metodar som har dokumentert effekt
- skapa ein kultur for vurdering for læring, med kontinuerlig bruk av tilbakemeldingar og framovermeldingar
- leggja til rette for at elevane samarbeider og lærer av kvarandre
- leggja opp undervisninga slik at elevane sjølve er aktive i læringsarbeidet
- bruka varierande arbeidsmåtar

4.1.3 Bruk av læringsresultat

Bruk av elevresultat er grunnlaget for skulane sin eigenvurdering av dei andre tre elementa læringsmiljø, undervisning og leiing. Temaet elevresultat kan systematiserast slik:

- Kor god måloppnåing har me? (Prestasjonsnivået)
- Kor stort er skulebidraget?
- Kor god framgang har me over tid?
- Kor godt handterer me spesialundervisning og elevar i «gråsona»?

Pedagogisk bruk av elevresultat, datadriven instruksjon, krev analysekompetanse og jamlege gode strukturerte profesjonsfaglege møte på skulane på alle nivå. Elevresultata er tilgjengelege på individnivå, og det er først og fremst på det nivået det er viktig å analysa. Men analyse av resultat på klassenivå, trinn og skule er og viktig å ha kontroll på og analysa opp mot nivået på skulen i dei fire elementa: bruk av læringsresultat, læringsmiljø, undervisning og leiing.

Det beste målet på læring er å rekna på skilnad i standardavvik frå eit standardisert (nasjonalt) gjennomsnitt. Ein skilnad i standardavvik på 0,4 er det same som eit år med læring.

Kjelde til resultat (individnivå) på utdanningsdirektoratet sine kartleggingsprøvar på 1. til 3. trinn, nasjonale prøvar og eksamen er for Hå-skulane internt www.conexus.net/nb/engage/. Offentlege tal frå nasjonale prøvar, eksamen og grunnskulepoeng finn me i <https://skoleporten.udir.no>. I staden for å rekna ut skulebidraget sjølv ved hjelp av nasjonale prøver på 5. trinn, 8. trinn og eksamensresultat på 10. trinn, kan skulane bruka

skulebidragsindikatoren frå www.ssb.no . Tal for gjennomføring i vidaregåande skule for elevar i frå dei einskilde skulane i Hå kommune ligg ikkje ute offentleg, men gjennomføring i vidaregåande skule på kommunenivå ligg på www.ssb.no . Sentrale data om spesialundervisning finn me blant anna på <https://gsi.udir.no/> .

Hå kommune ynskjer at:

- Prestasjonsnivået ligg på eller over gjennomsnittsnivået i landet i dei fleste fag, eller viser ein klar stigande tendens over tid
- Elevane sin progresjon er på nivå med eller betre enn «samanliknbare skular», eller det justerte skulebidraget viser ein konsistent, positiv trend over fleire skuleår
- Skuleleiinga og lærarane har god oversikt over elevane sin progresjon i alle fag
- Elevane har dei grunnleggjande ferdigheitene i lesing, skriving, matematikk og kommunikasjon som trengs for neste steg i utdanningsløpet
- Talet på elevar på lågaste mestringsnivå viser ein nedgang over tid
- Elevar med spesielle behov vert identifisert tidleg, og får tilrettelagt undervisning som fører til progresjon som er betydeleg betre enn forventa

4.1.4 Organisasjon og leiing

Hå kommune satsar på kompetanse og tydelege leiararar og medarbeidarar som er opptekne av kvalitet og tenesteutvikling. Skulane i Hå skal pregast av evne til å bruka tilgjengeleg og ny kunnskap for endring og utvikling i organisasjonen.

Hå skulane skal delta aktivt saman med Jærskulane i arbeidet med å gjera skulane til lærande.

Dette arbeidet er leia av Jærskulen, og skuleforskar Knut Roald skal vera med oss i denne prosessen. I følgje Vivian Robinson (2014) er det leiaren sin evne til å leia lærarane si læring som har mest å bety for elevane si læring.

« Me løfter i lag» set standard for samhandlingskulturen i organisasjonen.

Leining tyder « å utgjere ein forskjell». Det vert stilt høge krav og forventningar til at skuleleiinga både kan stimulera til, involvera seg i og leggja til rette for læringsprosessar. Dette vert vektlagt i St. meld nr. 19 (2009-2010)

« Skoleledere må evne å bygge opp skoler til lærande organisasjoner ved å være oppdatert og oppdatere, stimulere og dele på ansvar og oppgaver, være utprøvende og ta sjanser – hele tiden med elevenes læring og resultater for øyet»

Rektor og leiargruppa på skulane skal gje støtte og rettleiing til dei tilsette og gje dei tilbagemelding på utført arbeid. Vidare har leiinga på skulen ansvar for å utvikla ein robust organisasjon med kapasitet til å gje alle elevane eit tilrettelagt opplæringstilbod.

Summen av alle lærarane og leiinga på skulen utgjer kapasiteten på skulen. Denne må byggjast og utviklast vidare i fellesskap gjennom utprøving, deling og kritisk refleksjon rundt eksisterande praksis.

Forskrift til opplæringslova pålegg leiinga på skulen jamleg å vurdere om organisering, tilrettelegging og gjennomføring av opplæringa fremmar elevane si læring og utvikling i stor nok grad.

Rector har ansvar for at det er brei og representativ medverknad i arbeidet med skulebasert vurdering. Leinga på skulen har plikt til å setja i verk tiltak dersom skulen ikkje når måla sine.

Hå kommune forventar at leiinga på skulane brukar resultat frå kartleggingsprøver, nasjonale prøver, karakterresultat og brukarundersøkingar som grunnlag for om skulen organiserer, legg til rette for og gjennomfører opplæringa på ein god måte. Skuleleiarane skal ha god kjennskap til skulen sine resultat og sørgja for at lærarane er opptekne av å auka den einskilde elev sit læringsutbytte.

Hå kommune ynskjer at leiinga på skulane skal:

- utvikla ein felles plattform for det pedagogiske arbeidet
- sørgja for at kvalitetsplanen er godt kjent i personalet
- utarbeida ein utviklingsplan for skulen
- analysa resultat frå nasjonale prøver, kartleggingar, eksamen og standpunkt, elev- og foreldreundersøkingar og medarbeidarundersøkingar (lærerundersøkinga og KS 10- Faktor) Desse skal gjennomførast kvart år på alle skular. KS 10-faktor blir initiert av Hå kommune sentralt.
- gjennomføra og analysa resultat av utdanningsdirektoratet sin ståtadsanalyse. Dette skal gjerast annakvart år
- følgja opp skulen sine resultat i dialog med tilsette, elevar og føresette
- setja i verk systematiske, faglege utviklingstiltak for å oppnå betre resultat
- sørgja for at skulen har utarbeida planar for systematisk og god språkopplæring av minoritetsspråklege elevar og at dei brukar utdanningsdirektoratet sitt kartleggingsmateriell som bakgrunn for norskopplæringa
- ha klare standardar for god oppførsel og eit system som sikrar at slik oppførsel blir praktisert av alle på skulen.
- motivera for utviklingsarbeid og stimulerer til entreprenørskap og nyskaping
- arbeida aktivt for eit godt psykososialt arbeidsmiljø
- følgja opp alle tilsette og gi regelmessig tilbakemelding på utført arbeid
- leggja vekt på å utvikla ein organisasjon med brei kompetanse og høg kapasitet

- leggja til rette for at dei tilsette jamleg deler erfaringar og kritisk undersøkjer eigen praksis i eit profesjonelt læringsfellesskap
- leia og utvikla skulane sine til lærande organisasjonar som byggjer på forskning og evidensbasert kunnskap, Knut Roald 2012

4.2 Oppvekst i informasjonssamfunnet

Endringane i samfunnet skjer i stadig høgare tempo. Dette stiller krav om at kunnskap vert kontinuerleg fornya. Investering i menneske sin kunnskap og kompetanse, er det viktigaste grunnlaget for framtidig velferd og verdiskaping,

«21 Century Skills» er eit sentralt omgrep innan forskingsfeltet. Dette omhandlar kva ferdigheiter barn som veks opp i informasjonssamfunnet må utvikla for, som grunnlag for framtidig liv og virke. Den teknologiske utviklinga har endra mønsteret for korleis me samhandlar, møter kvarandre og tileignar oss informasjon og kunnskap. Viktige ferdigheiter som barn og unge treng, er mellom anna evne til samarbeid, omstilling, kritisk tenking, sjølvregulering, problemløysing og kreativitet. Digital kompetanse vert trekt fram som ein føresetnad for å kunna delta aktivt i arbeids- og samfunnsliv.

Barn som veks opp i dag lever i eit samfunn der «verda vert stadig mindre» på grunn av den teknologiske utviklinga. Området vårt har både formelle og moralske krav og forventningar knytt til denne utviklinga. Mange unge har frå tidleg alder stor tilgang til digitale verkty. Dei er aktive konsumentar av program, spel og sosiale arenaer på nettet. Informasjonstilgangen er svært omfattande, og det er viktig å utvikla kompetanse som omhandlar kritisk tenking og refleksjon rundt eigen og andre si digitale åtferd.

For den digitale generasjonen er teknologien eit naturleg verkty som opnar opp for nye måtar å læra på. Me er i ein unik posisjon, og har eit særleg ansvar når det gjeld barn si læring og utvikling ved bruk av teknologi. Dette medfører at me må ha kunnskap og kompetanse som gjer at me kan bruka teknologien for læring og utvikling. Teknologien gjev oss nye moglegheiter til å kunna dela informasjon på tvers av fagområde til beste for barna. Eksempel på dette kan vera informasjon om status på ulike område og systematisering av informasjon som kan brukast i arbeid på tvers av tenester. Me må ta i bruk tilgjengelege program som kan brukast på tvers av fagområda.

Foreldra har eit stort ansvar i forhold til barn og unge sin bruk av teknologi og digitale medium. Dei fungerer og som rollemodellar. Det må vera arenaer der foreldre kan få kunnskap og kompetanse om kva det betyr for barn og unge å veksa opp i informasjonssamfunnet. Dei tilsette i skulen og andre stader der barn oppheld seg, vil ha ei viktig rolle på dette området.

Hå kommune ynskjer at skulane skal:

- ha tilsette med god digital kunnskap og kompetanse
- ha teknologisk verktøy og infrastruktur som er tenlege i samtida
- bruka digitale verktøy aktivt i læring og utvikling
- ha tilsette, føresette og barn med eit bevisst forhold til bruk av teknologi
- bruka digitale verktøy på innovative måtar i læring, utvikling og i tverrfagleg samarbeid

5. Oppgåver for skuleeigar

Skuleeigar, Hå kommune, skal vera tett på skulane i samband med utviklingsområda skulane har sett opp. Det medfører at skuleeigar set krav og forventningar til leiinga på skulane og fylgjer opp med samtalar og gir tilbakemeldingar på oppsette mål og på måloppnåing.

- Skuleeigar brukar Jærskulen sin oppfølgingsplan i skuleutviklinga
- Skuleeigar sørgjer for at kommunen sin Kvalitetsplan er eit aktivt og levande grunnlagsdokument når skulane set opp sine utviklingsområde
- Skuleeigar set opp plan for hyppig og systematisk dialog med dei ulike skulane i samband med deira resultat og utviklingsområde
- Skuleeigar gjennomfører profesjonsfaglege møte (Lærande møte, Knut Roald)
- Skuleeigar tek ansvar for kapasitetsbygging og kompetansebygging på oppsette satsingsområde
- Skuleeigar tek ansvar for at alle leiarane har leiarutdanning. Det er eit mål at skuleleiarar har gjennomført rektorskulen eller tilsvarande utdanning

6. Skriftlege kjelder

Litteratur:

Skaalvik & Skaalvik. 2007. Selvoppfatning, motivasjon og læringsmiljø. Akademika

Roald, Knut. 2012. Kvalitetsvurdering som organisasjonlæring. Fagbokforlaget

Chapman & Sammons. 2013. School self-evaluation for school improvement: what works and why. CfBT Education Trust

Robinson, Vivian. 2014. Elevsentrert skoleledelse. Cappelen Damm akademisk

Hattie, John. 2013. Synlig læring. Cappelen Damm akademisk

Nettstadar:

www.conexus.net/nb/engage/

<https://skoleporten.udir.no>

www.ssb.no

<https://gsi.udir.no/>

